

Förskollärares ledarskap

I den senaste versionen av förskolans läroplan (Lpfö 18, reviderad 2025) läggs ett stort ansvar på förskolläraren: Hen ska leda arbetslaget och ansvara för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Hen ska också säkerställa att undervisningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt välja arbetssätt och verktyg för att säkerställa detta.

Varför behövs det här FoU-programmet?

Förskolläraren har en tydlig ledarroll i förskolans utbildning med ansvar för barns lärande, utveckling och omsorg där undervisning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt att de metoder som används är ändamålsenliga. För detta krävs ett pedagogiskt ledarskap – men vad är det? Vilka förutsättningar krävs för att leda och stötta kollegors professionella lärande? Vad krävs av en förskollärare för att skapa bästa möjliga förutsättningar för varje barns framtid?

Det är frågor som såväl förskollärare, arbetslag och rektorer och personer på förvaltningsnivå runt hela landet brottas med.

I det planerade FoU-programmet undersöker yrkesverksamma på alla nivåer tillsammans med forskare dessa frågor och arbetar fram konkreta strategier och metoder, beprövar erfarenheter och bygger ny vetenskaplig kunskap med fokus på förskollärares ledarskap.

Vad ska programmet leda till?

Syftet med programmet är att utveckla långsiktiga och forskningsbaserade arbetssätt så att förskolans yrkesverksamma på alla

nivåer tillsammans utvecklar strategier och metoder för att stärka och förtydliga förskollärares ledarskap.

Syftet är också att genom samarbete mellan förskolans yrkesverksamma och forskare låta kunskaper och erfarenheter bildade i förskolan respektive akademien utgöra grund för gemensam kunskapsutveckling och nya forskningsresultat.

Fokus ligger på att besvara frågor som:

- Vilka ledarskapsdilemman framträder i förskollärares yrkesutövande?
- Hur kan man förstå ledarskapet som en kollektiv företeelse – hur påverkas det av arbetslagets agerande och handlingar?

- Hur påverkar förskolans förutsättningar och villkor förskollärares ledarskap?

Efter programmet ska forskningsinsatsen ha lett till en ökad kunskap om vad förskollärares ledarskap kan innefatta, och hur detta kan stödjas på olika nivåer.

Hur?

FoU-arbetet i programmet genomförs som en process under tre år och planeras utifrån de medverkandes behov och förutsättningar. Både forsknings- och utvecklingsarbetet genomförs i samverkan mellan forskare och praktiker. Utvecklingsarbetet baseras på såväl tidigare forskning som den forskning som bedrivs i programmet.

Programmet leds av en styrgrupp bestående av ledare från de medverkande skolhuvudmännen. Kärnan i programmet är det arbete som sker i utvecklingsgrupper bestående av förskollärare, rektorer, biträdande rektorer och personal på förvaltningsnivå. Utvecklingsarbetet stöds av en forskargrupp som i samarbete med huvudmännen också bedriver vetenskapliga studier.

För vem?

Programmet riktar sig till förskollärare, rektorer och biträdande rektorer samt personal på förvaltningsnivå. En förutsättning för medverkan i programmet är att skolhuvudmannen är medlem i Ifous. De medverkande huvudmännen finansierar programmet tillsammans.

När?

FoU-programmet planeras att startas under HT 2026 och pågå till och med VT 2029.

Vill du veta mer?

Henrik Hamilton
process- och projektledare

E-post:
henrik.hamilton@ifous.se

Telefon:
073 - 65 65 822